

Міжнародна конфігурація

«Україна стає важливим центром міжнародної спільноти, тому кількість міжнародних юристів на місцевому ринку збільшуватиметься»

ПРОГНОЗУЄ ОЛЕГ БАТЮК, КЕРУЮЧИЙ ПАРТНЕР КИЇВСЬКОГО ОФІСУ DENTONS

— Як війна змінила київський офіс Dentons? Якою була ваша перша реакція після 24 лютого? Коли та як почалося відновлення повноцінної діяльності?

— Dentons є найбільшою глобальною юридичною фірмою. Ми працюємо в багатьох країнах, зокрема й тих, де відбуваються конфлікти, або були раніше, або є загроза їх виникнення. Тому в нас є спеціальний департамент із питань фізичної безпеки, який базується в Нью-Йорку. Ми були на контакт з ними з осені минулого року і пропрацювали різні сценарії на випадок того, що в Україні почнеться війна.

Тож здебільшого ми були готові (я особисто вважав, що все почнеться дещо пізніше й дещо в іншому форматі). У нас були готові засоби евакуації, зв'язку. Завдяки нашим евакуаційним службам нам вдалося вивести всіх колег (незалежно від посади) і їх близьких родичів, хто хотів виїхати з Києва та передмістя. Персонал релокували на Захід України та за кордон.

Після 24 лютого фірма перейшла до дистанційного формату роботи. Люди були підготовлені ще з часів коронавірусу. Наша робота на зупинялася ні на хвилину.

Що стосується поточної ситуації, то на початку осені ми відновили роботу офісу, адже частина колег надає перевагу роботі саме в офісі. Проте з відновленням масових обстрілів ми рекомендували колегам обмежити відвідування офісу та за можливості виїхати з Києва.

— У Dentons традиційно були сильні позиції в рф. Як війна вплинула на фірму загалом?

— У нас була найбільша кількість юристів серед усіх міжнародних юрфірм на російському ринку. Звісно, ми мали реагувати на ситуацію, і фірма прийняла рішення про закриття офісів у Москві та Санкт-Петербурзі та вихід із російського ринку. Багато наших клієнтів, якщо не всі, і багато інших міжнародних юрфірм вчинили так само. Зважаючи на велику кількість юристів і довгу історію співпраці (Москва була одним із центрів, навколо якого розвивався європейський Dentons у 90-х роках), процес виходу є непростим і тривалим. Наше керівництво детально інформує всіх партнерів про всі організаційні та фінансові аспекти. Наш вихід із ринку буде завершено до кінця року.

— Яку підтримку ви отримуєте від глобального Dentons, крім співпраці з безпекових питань?

— Величезну. Нам насправді пощастило, що ми є частиною такої великої сім'ї. Допомогу ми отримували і продовжуємо отримувати, зокрема, щодо розміщення

ОЛЕГ БАТЮК

Народився в 1963 році у м. Городня Чернігівської області. 1985 року закінчив із відзнакою Київський державний університет імені Тараса Шевченка, 1988-го — аспірантуру КДУ імені Тараса Шевченка. У 1991—1992 роках проходив навчання у Школі права Queen Mary University of London. З 1997 року — керуючий партнер київського офісу МЮФ Salans (із 2013 року — Dentons).

Спеціалізація: корпоративне право, злиття та поглинання, інвестиції.

У 2012—2015 роках — член ради директорів Dentons Europe, а також член міжнародного консультативного комітету Dentons. Кандидат юридичних наук (1989 рік). Рекомендований Best Lawyers, Chambers Global, Chambers Europe, IFLR1000, The Legal 500 у профільних практиках своєї спеціалізації.

колег, які виїхали за кордон. Зараз частина наших юристів перебувають у Варшаві — їм надали житло, робочі місця, допомогли зі школою для дітей тощо. Те саме було в Празі, Мюнхені та в інших містах, куди виїжджали наші колеги і де у Dentons є локальні офіси.

— Які волонтерські, гуманітарні тощо ініціативи підтримує ваша фірма й окремим юристам?

— Більшість наших колег активно працюють як волонтери, передають обладнання, засоби захисту для наших військових.

Багато іноземних колег у Великій Британії, Німеччині, Польщі, Чехії та в інших країнах долучилися до допомоги біженцям, їх розміщення.

Мій колега, партнер одного з наших німецьких офісів, нещодавно особисто привіз до України пікапи, заповнені медичним обладнанням для наших військових. Робиться дійсно багато, часто юристи це не афішують, і, мабуть, я теж знаю далеко не все.

Якщо говорити про фірму загалом, у нас створено Dentons Foundation — це благодійна організація, зареєстрована в Німеччині, метою якої є допомога дітям, постраждалим від війни.

— Чи був у вас досвід секондменту персоналу?

— Безумовно. Щодо юридичного персоналу в нас є щонайменше шість клієнтських секондментів. Це переважно старші юристи. Вони відкомандировані, зокрема, в промислові компанії, у банки, а також до фондів прямих інвестицій. Географія теж дуже широка — Амстердам, Відень, Прага, Лондон.

Навесні було зрозуміло, що секондмент є дуже непоганим варіантом підтримувати колег у тонусі, забезпечувати їм роботу. Цей формат подобається як клієнтам, так і юристам. На Заході поширеною є практика безплатних секондментів. У нас це не так. Усі працюють на досить вигідних умовах.

— Як війна вплинула на поведінку клієнтів — українських і міжнародних?

— Цікава тенденція — клієнти стали менше сперечатися про інвойси, ніж раніше.

Характер питань, які перед нами ставлять, певна річ, змінився. Не в найкращому стані зараз практики нерухомості та класичного банківського й фінансового права. З іншого боку, багато звернень із питань оподаткування та трудового права (зважаючи на кількість наших людей, які наразі перебувають за кордоном), діяльності благодійних організацій, страхування тощо. Тому профіль роботи, безумовно, змінився.

Українські клієнти, зокрема в фармацевтиці та IT, зараз цікавляться можливостями розвивати свій бізнес за кордоном. Вони звертаються через нас до наших колег у Польщі, Румунії, Чехії та інших європейських країнах.

Підходи до залучення юридичних фірм і співпраці особливо не змінилися, хоча можу зазначити, що клієнти з країн, які підтримують Україну, — Польщі, США, Нідерландів, Великобританії — намагаються дуже гуманно ставитися до наших юристів, розуміючи, в яких складних умовах, зокрема психологічних, їм доводиться працювати.

В українських клієнтів це проявляється меншою мірою, оскільки вони самі перебувають у такій самій складній ситуації. Але, на мій погляд, усі ста-

ли більш терпимими, дисциплінованими й намагаються краще розуміти одне одного.

— Як ви оцінюєте інвестиційний потенціал України після завершення війни?

— Потенціал величезний. Питання більш у тому, коли він почне реалізовуватися. Хотілось би, щоб цей потенціал почав реалізовуватися десь починаючи з весни-літа наступного року. Але не можу сказати, чи так буде. Я знаю абсолютно точно, що потенціал величезний, обсяги роботи колосальні, а гроші будуть, у цьому я переконаний. Один банкір у Лондоні якось використав таку фразу: wall of money — і ця стіна чекає моменту, щоб прийти в Україну.

Ми бачили вже багато криз. Зрозуміло, що війна докорінно відрізняється від усього, що було раніше, але й вона не назавжди. Зрозуміло, що Росія не виграє. Також зрозуміло, що Україна буде відбудовуватися. Тож докладаємо всіх зусиль для цього.

— Як війна змінила юридичний ринок України? Які тренди визначатимуть його повсютну конфігурацію?

— Насправді юристи в Україні завжди були активними членами суспільства. Тому не дивуюся, що багато наших колег беруть активну участь у волонтерстві, допомагають армії, допомагають країні.

Якщо відповідати коротко, суть нашої роботи навряд зміниться. Юристи ще активніше будуть проявлятися в громадській і політичній діяльності. До речі, наш міністр оборони теж в минулому юрист-практик.

Якщо ж говорити про конфігурацію ринку, то я вважаю, що з початком реконструкції, і навіть раніше, ми побачимо збільшення інтересу міжнародних юрфірм до України. Інвестиції підуть насамперед через міжнародні фінансові інституції. Тож великі англійські й американські юрфірми, які традиційно співпрацюють із цими інституціями, висловлять бажання бути в Україні. Юрфірми, які співпрацюють, наприклад, з американською оборонною промисловістю, з часом теж можуть розглядати варіанти відкриття офісів в Україні, коли почнеться системна робота з переоснащення української армії (наразі вони передають роботу нам).

Ті міжнародні юрфірми, які вже представлені в Україні, а також національні гравці, ймовірно, матимуть перевагу, оскільки дуже добре знають специфіку роботи на нашому ринку.

Україна стає важливим центром міжнародної спільноти, тому логічно очікувати, що міжнародних юристів на місцевому ринку теж буде більше.